

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 17.9.2007
COM(2007) 524 τελικό

ΤΡΙΤΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**με βάση το άρθρο 11 της απόφασης-πλαισίου του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 2000 για
την ενίσχυση της προστασίας από την παραχάραξη ενόψει της εισαγωγής του ευρώ με
την επιβολή ποινών και άλλων κυρώσεων**

{SEC(2007)1158}

ΤΡΙΤΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

με βάση το άρθρο 11 της απόφασης-πλαίσιο του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 2000 για την ενίσχυση της προστασίας από την παραχάραξη ενόψει της εισαγωγής του ευρώ με την επιβολή ποινών και άλλων κυρώσεων

1. ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Για να διασφαλίσει την ενισχυμένη και εναρμονισμένη ποινική προστασία του ευρώ σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο εξέδωσε στις 29 Μαΐου 2000 την απόφαση πλαίσιο 2000/383/ΔΕΥ¹ για ενίσχυση της προστασίας από την παραχάραξη ενόψει της εισαγωγής του ευρώ με την επιβολή ποινών και άλλων κυρώσεων η οποία τροποποιήθηκε από την απόφαση-πλαίσιο 2001/888/ΔΕΥ της 6ης Δεκεμβρίου 2001² προκειμένου να ενσωματωθεί η διάταξη σύμφωνα με την οποία προαπαιτούμενο της υποτροπής είναι η αναγνώριση των καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν απαγγελθεί από τις δικαστικές αρχές των κρατών μελών.

Λόγω της κύρωσης της Σύμβασης της Γενεύης του 1929 για την παραχάραξη και την κιβδηλεία³ είχε ήδη επιτευχθεί κάποια ομοιομορφία μεταξύ των νομοθεσιών των κρατών μελών. Ο ειδικός στόχος της απόφασης-πλαίσιο για το ευρώ είναι να συμπληρωθούν ποινικοποιήσεις που έχουν ήδη προβλεφθεί από τα κράτη μέλη δυνάμει της Σύμβασης του 1929, προσδιορίζοντας ορισμένες αξιόποινες πρακτικές που πρέπει να προστεθούν στη βασική έννοια της παραχάραξης.

2. ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Δυνάμει του άρθρου 11, παράγραφος 2 της απόφασης-πλαίσιο, η Επιτροπή κατήρτισε στις 13 Δεκεμβρίου 2001 έκθεση για την εφαρμογή της απόφασης-πλαίσιο⁴, στην οποία παρουσιάζει αναλυτικά τις διάφορες προβλεπόμενες υποχρεώσεις μεταφοράς καθώς και τον τρόπο με τον οποίο συμμορφώθηκαν αντίστοιχα τα κράτη μέλη. Στα συμπεράσματά του για την εν λόγω έκθεση, το Συμβούλιο αναγνώρισε ότι ο στόχος της απόφασης-πλαίσιο είχε σε μεγάλο βαθμό επιτευχθεί. Κάλεσε ωστόσο την Επιτροπή να καταρτίσει μια δεύτερη έκθεση με σκοπό να ενσωματωθούν συμπληρωματικές πληροφορίες προερχόμενες από τα κράτη μέλη. Στις 3 Σεπτεμβρίου 2003, η Επιτροπή εξέδωσε τη δεύτερη έκθεση⁵. Το Συμβούλιο, κατά τη συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στις 25-26 Οκτωβρίου

¹ Απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου, της 29^{ης} Μαΐου 2000, για ενίσχυση της προστασίας από την παραχάραξη ενόψει της εισαγωγής του ευρώ με την επιβολή ποινών και άλλων κυρώσεων (ΕΕ L 140/1 της 14^{ης} Ιουνίου 2000, σ.1).

² Απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου της 6^{ης} Δεκεμβρίου 2001, για τροποποίηση της απόφασης-πλαίσιο 2000/383/ΔΕΥ για την ενίσχυση της προστασίας από την παραχάραξη ενόψει της εισαγωγής του ευρώ με την επιβολή ποινών και άλλων κυρώσεων (ΕΕ L 329 της 14^{ης} Δεκεμβρίου 2001, σ. 3).

³ Σύμφωνα με το άρθρο 23 της Σύμβασης του 1929, η κύρωση της σύμβασης από ένα κράτος προϋποθέτει ότι η νομοθεσία του και η διοικητική του οργάνωση είναι σύμφωνες με τους κανόνες της σύμβασης.

⁴ COM(2001) 771 τελικό.

⁵ COM(2003) 532 τελικό.

2004, έλαβε υπό σημείωση τη δεύτερη έκθεση και λαμβάνοντας υπόψη τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάλεσε την Επιτροπή να προετοιμάσει τρίτη έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της απόφασης-πλαίσου συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 9α.

Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζεται η πρόοδος που έχει σημειωθεί στη μεταφορά της απόφασης-πλαίσου από τα 15 κράτη μέλη με βάση τα συμπεράσματα της δεύτερης έκθεσης, καθώς και η κατάσταση όσον αφορά τη νομοθεσία στα 12 νέα κράτη μέλη. Τέλος, στην παρούσα έκθεση διενεργείται λεπτομερής αξιολόγηση της εφαρμογής της απόφασης-πλαίσου από τα 27 κράτη μέλη.

Με βάση τις ιδιαιτερότητες που διαπιστώθηκαν στην προηγούμενη έκθεση, η Επιτροπή έστειλε ερωτηματολόγια σε όλα τα κράτη μέλη, εκτός από τη Γερμανία που είχε ήδη παράσχει πληροφορίες. Είκοσι κράτη μέλη κοινοποίησαν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων για τη μεταφορά στο εσωτερικό τους δίκαιο των υποχρεώσεων που τους αναλογούσαν δυνάμει της απόφασης-πλαίσου. Οκτώ κράτη μέλη (Βουλγαρία, Ιρλανδία, Ισπανία, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Ρουμανία και Φινλανδία) δεν απάντησαν επίσημα στην επιστολή που έστειλε η Επιτροπή. Ωστόσο, τέθηκαν στη διάθεση της Επιτροπής πληροφορίες σχετικά με τις νομοθετικές ρυθμίσεις της Βουλγαρίας, της Ισπανίας, της Ιταλίας, της Μάλτας και των Κάτω Χωρών. Οι παραληφθείσες από την Επιτροπή πληροφορίες διαφέρουν σημαντικά όσον αφορά τη διεξοδικότητά τους. Η έκθεση έχει ωστόσο καταρτιστεί με βάση τις πληροφορίες αυτές, οι οποίες συμπληρώθηκαν από εθνικές πηγές στις περιπτώσεις που αυτό ήταν αναγκαίο και δυνατό.

3. ΕΘΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ-ΠΛΑΙΣΙΟΥ

3.1. Κατάσταση προόδου όσον αφορά τη μεταφορά της απόφασης-πλαίσου από τα 15 κράτη μέλη (παράρτημα-πίνακας 1)

3.1.1. Βασικές αξιόποινες πράξεις-άρθρο 3

Μετά την τροποποίηση του ισπανικού ποινικού κώδικα, όλες οι συμπεριφορές που καλύπτονται από το άρθρο 3, παράγραφος 1 σημεία α), β) και γ) της απόφασης-πλαίσου συνιστούν αξιόποινες πράξεις. Επιπλέον, δυνάμει ρητής διάταξης που αφορά την παραχάραξη, η συμμετοχή στις αξιόποινες πράξεις συνιστά παράβαση. Εξάλλου, η νομοθεσία της Ισπανίας προβλέπει ρητή διάταξη για την επιβολή κυρώσεων στην περίπτωση της απατηλής κατασκευής, αποδοχής ή προμήθειας εργαλείων και λοιπών αντικειμένων που είναι απαραίτητα για την κατασκευή παραχαραγμένων νομισμάτων (άρθρο 3, παράγραφος 1, σημείο δ)).

3.1.2. Πρόσθετες αξιόποινες πράξεις-άρθρο 4

Ο ισπανικός ποινικός κώδικας απαγορεύει τη δόλια έκδοση νομισμάτων χωρίς ρητή αναφορά στη χρήση νόμιμων εγκαταστάσεων. Δυνάμει του γαλλικού ποινικού κώδικα, η παράνομη έκδοση νομίσματος με χρήση νόμιμων εγκαταστάσεων ή υλικού κατά την έννοια του άρθρου 4 της απόφασης-πλαίσου, απαγορεύεται ρητά.

3.1.3. Ποινές – άρθρο 6

Οι νομοθεσίες της Φινλανδίας και της Σουηδίας δεν τροποποιήθηκαν και προβλέπουν μέγιστη ποινή οκτώ κατ' ελάχιστο όριο ετών μόνο στην περίπτωση

σοβαρών παραβάσεων. Δυνάμει της νομοθεσίας της Ισπανίας, η προβλεπόμενη ποινή για πράξεις που συνιστούν ποινικά αδικήματα δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 1 σημείο α) της απόφασης-πλαίσίου, κυμαίνεται από 8 έως 12 έτη.

3.1.4. Ευθύνη νομικών προσώπων και κυρώσεις άρθρα 8 και 9

Οι νομοθεσίες της Ισπανίας, του Λουξεμβούργου και της Αυστρίας προβλέπουν γενική ποινική ευθύνη των νομικών προσώπων κάθε φορά που ένα από τα όργανα αντιπροσώπευσής τους διαπράττει παράβαση η οποία προβλέπεται και τιμωρείται από την εθνική νομοθεσία. Δυνάμει της νομοθεσίας της Αυστρίας, οι επιβαλλόμενες ποινές συνίστανται σε ποινικά πρόστιμα. Αντίθετα, οι νομοθεσίες της Ισπανίας και του Λουξεμβούργου προβλέπουν το πρόσκαιρο ή οριστικό κλείσιμο της επιχείρησης, τη διάλυση της εταιρείας, την αναστολή των δραστηριοτήτων της. Δεν προβλέπονται άλλες ποινές. Παρόλο που η Πορτογαλία έστειλε απάντηση σχετικά με τη μεταφορά της οδηγίας πλαισίου, καμία πληροφορία δεν περιλαμβάνεται στην απάντηση αυτή για την πρόοδο των εργασιών όσον αφορά το νομοθετικό σχέδιο σχετικά με την ποινική ευθύνη των νομικών προσώπων. Τέλος, σύμφωνα με τη ληφθείσα απάντηση, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν προτίθεται να εκδώσει ειδική νομοθετική ρύθμιση που θα προβλέπει την έννοια της ευθύνης νομικών προσώπων καθότι η έννοια της αμέλειας στο αστικό του δίκαιο καλύπτει τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 παράγραφος 2.

3.1.5. Εδαφική εφαρμογή – Άρθρο 10

Οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου δεν κοινοποίησαν την επίτευξη προόδου όσον αφορά το σχέδιο διατάγματος με το οποίο τίθεται σε εφαρμογή η απόφαση-πλαίσιο στο Γιβραλτάρ.

3.2. Κατάσταση προόδου όσον αφορά τη μεταφορά της οδηγίας πλαισίου από τα 12 κράτη μέλη που προσχώρησαν το 2004 και το 2007

3.2.1. Κύρωση της σύμβασης του 1929 – Άρθρο 2 (παράρτημα – πίνακας 2)

Οκτώ κράτη μέλη (Δημοκρατία της Τσεχίας, Εσθονία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Πολωνία και Σλοβακία) κοινοποίησαν ότι είναι ήδη συμβαλλόμενα μέρη της Σύμβασης της Γενεύης. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, η Βουλγαρία και η Ρουμανία έχουν επίσης κυρώσει τη Σύμβαση της Γενεύης ενώ η Σλοβενία βρίσκεται σε διαδικασία κύρωσης. Όσον αφορά τη Μάλτα, δεν έχει παρασχεθεί καμία πληροφορία για το εν λόγω θέμα.

3.2.2. Βασικές αξιόποινες πράξεις – άρθρο 3 (πίνακας 3)

Οι διατάξεις του άρθρου 3 της απόφασης-πλασίου, που αφορούν τα στοιχεία που συνιστούν αξιόποινες πράξεις, έχουν σε γενικές γραμμές μεταφερθεί στην εθνική νομοθεσία των δώδεκα κρατών μελών. Ειδικότερα, στις νομοθεσίες πέντε κρατών μελών (Βουλγαρία, Κύπρος, Λετονία, Ουγγαρία και Σλοβακία) αναφέρονται ρητά όλες οι συμπεριφορές που συνιστούν αντικειμενικά και υποκειμενικά (εκ προθέσεως στοιχεία) τις αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται από το άρθρο 3, παράγραφος 1, σημεία α) έως δ). Στις νομοθεσίες των υπόλοιπων κρατών μελών επισημαίνονται οι ακόλουθες εξαιρέσεις. Στη νομοθεσία της Λιθουανίας δεν αναφέρεται η «θέση σε κυκλοφορία» αλλά μόνο «πώληση πλαστού νομίσματος». Στις νομοθεσίες επτά κρατών μελών (Δημοκρατία της Τσεχίας, Εσθονία, Λιθουανία, Μάλτα, Πολωνία,

Ρουμανία και Σλοβενία) δεν αναφέρονται ρητά η εισαγωγή, η εξαγωγή και η προμήθεια πλαστού νομίσματος με σκοπό τη θέση του σε κυκλοφορία. Στις νομοθεσίες της Δημοκρατίας της Τσεχίας και της Πολωνίας επιβάλλονται ποινές στις εν λόγω συμπεριφορές με τη ρητή ποινικοποίηση της μεταφοράς. Εξάλλου, στις νομοθεσίες της Λιθουανίας, της Μάλτας και της Ρουμανίας οι εν λόγω συμπεριφορές τιμωρούνται με τη ρητά προβλεπόμενη ποινικοποίηση της κατοχής. Τέλος, στις νομοθεσίες της Εσθονίας και της Πολωνίας δεν προβλέπονται ρητά κυρώσεις για τις αξιόποινες πράξεις της κατασκευής, της αποδοχής ή της προμήθειας εργαλείων και άλλων μέσων που είναι απαραίτητα για την κατασκευή παραχαραγμένων νομισμάτων (άρθρο 3, παράγραφος 1 σημείο δ)).

Έντεκα κράτη μέλη (Βουλγαρία, Δημοκρατία της Τσεχίας, Εσθονία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία και Σλοβακία) γνωστοποίησαν ότι η προτροπή και η απόπειρα τέλεσης των εν λόγω πράξεων, τιμωρούνται δυνάμει των γενικών διατάξεων των ποινικών κωδίκων. Επιπλέον, στο πολωνικό δίκαιο προβλέπεται ειδική διάταξη όσον αφορά τη συνδρομή και την κάλυψη του προσώπου που έχει διαπράξει τις παραβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Όσον αφορά τη Μάλτα, δεν έχει παρασχεθεί καμία πληροφορία για το εν λόγω θέμα.

3.2.3. Πρόσθετες αξιόποινες πράξεις – άρθρο 4 (παράρτημα – πίνακας 4)

Η διάταξη του άρθρου 4 που προβλέπει ότι υπόκειται σε ποινικές κυρώσεις η παράνομη κατασκευή τραπεζογραμματίων ή κερμάτων με χρήση νόμιμων εγκαταστάσεων ή υλικού, μεταφέρθηκε στις νομοθεσίες επτά κρατών μελών. Ειδικότερα, τρία κράτη μέλη (Βουλγαρία, Κύπρος, Λιθουανία) συμμορφώθηκαν με το άρθρο αυτό εισάγοντας στην ποινική τους νομοθεσία ρητή διάταξη που χαρακτηρίζει αξιόποινη πράξη την κατασκευή τραπεζογραμματίων ή κερμάτων με τη χρήση νόμιμων εγκαταστάσεων κατά παράβαση των δικαιωμάτων και των όρων θέσης σε κυκλοφορία. Έξι κράτη μέλη (Δημοκρατία της Τσεχίας, Λετονία, Μάλτα, Πολωνία, Σλοβενία και Σλοβακία) έχουν συμμορφωθεί με το εν λόγω άρθρο απαγορεύοντας την απατηλή κατασκευή νομίσματος χωρίς να προβαίνουν σε αναφορά ή διάκριση με βάση τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν. Οι αρχές τριών κρατών μελών (Εσθονία, Ουγγαρία και Ρουμανία) δεν κοινοποίησαν πληροφορίες για το σημείο αυτό.

3.2.4. Μη εκδοθέν νόμισμα αλλά προοριζόμενο προς κυκλοφορία – άρθρο 5 (παράρτημα – πίνακας 4)

Δυνάμει των νομοθεσιών επτά κρατών μελών (Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Μάλτα, Πολωνία και Σλοβακία), η έννοια του παραχαραγμένου νομίσματος περιλαμβάνει ρητά τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα τα οποία δεν έχουν ακόμα εκδοθεί αλλά προορίζονται να κυκλοφορήσουν. Όσον αφορά τη νομοθεσία της Δημοκρατίας της Τσεχίας, έχει προβλεφθεί ειδική διάταξη στην πρόταση τροποποίησης του ποινικού κώδικα. Ωστόσο, καμία πληροφορία δεν κοινοποιήθηκε σχετικά με την έγκριση της εν λόγω τροποποίησης. Οι αρχές της Σλοβενίας επεσήμαναν ότι η ποινικοποίηση που προβλέπεται από το άρθρο 5 της απόφασης-πλασιού, καλύπτεται από το άρθρο 217 του ποινικού κώδικα που αφορά την απάτη. Τέλος, οι αρχές της Βουλγαρίας, της Εσθονίας και της Ρουμανίας δεν κοινοποίησαν καμία πληροφορία για το εν λόγω σημείο.

3.2.5. Ποινές – άρθρο 6 (παράρτημα – πίνακας 5)

Εννέα κράτη μέλη (Βουλγαρία, Δημοκρατία της Τσεχίας, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία και Σλοβακία) θέσπισαν ποινές φυλάκισης η μέγιστη των οποίων υπερβαίνει τα οκτώ έτη, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 2 της απόφασης-πλαίσίου. Ωστόσο, η νομοθεσία της Λιθουανίας προβλέπει μέγιστη ποινή τουλάχιστον 8 ετών (10 έτη στη συγκεκριμένη περίπτωση) μόνο εφόσον οι παραβάσεις αφορούν «μεγάλη ποσότητα» ή «μεγάλη αξία». Η νομοθεσία της Ουγγαρίας προβλέπει μέγιστη ποινή άνω των 8 ετών για την απατηλή κατασκευή τραπεζογραμματίων, ενώ για την κατασκευή κερμάτων η παράβαση θεωρείται μικρότερης σημασίας και για το λόγο αυτό επιβάλλεται μέγιστη ποινή φυλάκισης 5 ετών. Τέλος, η νομοθεσία της Εσθονίας τιμωρεί την παραχάραξη με μέγιστη ποινή φυλάκισης έξι ετών μόνο σε περίπτωση υποτροπής ή παραχάραξης «μεγάλης κλίμακας».

Τα δώδεκα κράτη μέλη έχουν προβλέψει ποινές για τις πραγματικά τελεσθείσες αξιόποινες πράξεις, ομαδοποιώντας τις διάφορες περιπτώσεις αξιόποινων πράξεων που προβλέπει η απόφαση πλαίσιο. Οκτώ κράτη μέλη (Δημοκρατία της Τσεχίας, Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Ρουμανία, Σλοβενία και Σλοβακία) προβλέπουν επιβαρυντικές περιστάσεις σε περίπτωση παράβασης που έχει ως αντικείμενο σημαντικό χρηματικό ποσό ή που έχει διαπραχθεί από εγκληματική οργάνωση. Επτά κράτη μέλη (Βουλγαρία, Δημοκρατία της Τσεχίας, Λιθουανία, Μάλτα, Πολωνία, Σλοβενία και Σλοβακία) προβλέπουν ειδικές πιο ελαφρές ποινές στην περίπτωση που το παραχαραγμένο νόμισμα τέθηκε εκ νέου σε κυκλοφορία ενώ είχε παραληφθεί ως αυθεντικό. Η επιλογή αυτή αιτιολογείται από την αρχή των ανάλογων ποινικών κυρώσεων. Τέλος, όλα τα κράτη μέλη γνωστοποίησαν ότι για τις εν λόγω παραβάσεις είναι δυνατή η έκδοση.

3.2.6. Δικαιοδοσία – άρθρο 7

Δέκα κράτη μέλη (Δημοκρατία της Τσεχίας, Εσθονία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Μάλτα, Πολωνία, Σλοβενία και Σλοβακία) έχουν μεταφέρει την υποχρέωση που απορρέει από τη διάταξη αυτή, ενώ δεν υπάρχει καμία πληροφορία για το σημείο αυτό όσον αφορά τρία κράτη μέλη (Βουλγαρία, Μάλτα και Ρουμανία).

3.2.7. Ευθύνη νομικών προσώπων και κυρώσεις-άρθρα 8 και 9 (παράρτημα – πίνακας 6)

Επτά κράτη μέλη έχουν μεταφέρει τις διατάξεις των άρθρων 8 και 9 της απόφασης-πλαίσίου. Ειδικότερα, στις νομοθεσίες τριών κρατών μελών (Ουγγαρία, Πολωνία και Σλοβενία) προβλέπεται γενική ποινική ευθύνη για τα νομικά πρόσωπα κάθε φορά που ένα από τα όργανα αντιπροσώπευσής τους διαπράξει παράβαση που προβλέπεται και τιμωρείται από την εθνική νομοθεσία, για παράδειγμα από τον ποινικό κώδικα. Οι νομοθεσίες τεσσάρων κρατών μελών (Εσθονία, Κύπρος, Λετονία και Λιθουανία) έχουν θεσπίσει την ποινική ευθύνη των νομικών προσώπων όσον αφορά ειδικότερα παραβάσεις σε θέματα παραχάραξης. Όσον αφορά τις ποινές, η νομοθεσία πέντε κρατών μελών (Εσθονία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία και Πολωνία) προβλέπουν ποινικά πρόστιμα, έκπτωση και διάλυση. Όσον αφορά την Ουγγαρία και τη Σλοβενία, οι προβλεφθείσες ποινές δεν έχουν κοινοποιηθεί. Τέλος, οι αρχές της Δημοκρατίας της Τσεχίας και της Σλοβακίας ανέφεραν ότι προβλέπεται έκδοση νομοθετικού σχεδίου που αφορά την ποινική ευθύνη των νομικών προσώπων για μια σειρά αξιόποινες βάσει του ποινικού κώδικα συμπεριφορές. Τέλος, οι αρχές

της Βουλγαρίας, της Μάλτας και της Ρουμανίας, δεν διαβίβασαν πληροφορίες σχετικές με το εν λόγω σημείο.

3.3. Κατάσταση προόδου όσον αφορά τη μεταφορά της απόφασης-πλαίσιου από τα 27 κράτη μέλη στον τομέα της υποτροπής – άρθρο 9 α

Η διάταξη του άρθρου 9α που αφορά την αναγνώριση των τελεσίδικων καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν απαγγελθεί από τις δικαστικές αρχές των υπολοίπων κρατών μελών προκειμένου να στοιχειοθετηθεί η υποτροπή, έχει σε γενικές γραμμές μεταφερθεί από 19 κράτη μέλη. Ειδικότερα, πέντε κράτη μέλη (Βέλγιο, Ισπανία, Γαλλία, Κύπρος και Κάτω Χώρες) προβλέπουν ρητά την αναγνώριση των καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν απαγγελθεί ενώπιον των δικαστικών αρχών των λοιπών κρατών μελών σε θέματα παραχάραξης προκειμένου να στοιχειοθετηθεί υποτροπή η οποία συνεπάγεται αυστηρότερη ποινή. Οι νομοθεσίες οκτώ κρατών μελών (Δημοκρατία της Τσεχίας, Δανία, Ελλάδα, Ιταλία, Ουγγαρία, Αυστρία, Πορτογαλία και Σλοβακία) περιλαμβάνουν διάταξη στο γενικό μέρος του ποινικού κώδικα που προβλέπει τη ρητή αναγνώριση των αλλοδαπών καταδικαστικών αποφάσεων προκειμένου να στοιχειοθετηθεί η επιβολή αυστηρότερης ποινής η οποία εφαρμόζεται σε όλες τις παραβάσεις. Οι νομοθεσίες πέντε κρατών μελών (Γερμανία, Λετονία, Λιθουανία, Σλοβενία και Σουηδία) δεν αναφέρονται ρητά στις καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν απαγγελθεί στο εξωτερικό αλλά, σε γενικές γραμμές, στο παρελθόν του καταδικασθέντος ατόμου χωρίς να γίνεται συγκεκριμένη διάκριση ώστε να καλύπτονται όλες οι ενεχόμενες καταδικαστικές αποφάσεις. Εξάλλου, οι γερμανικές αρχές επισύναψαν στην απάντησή τους σειρά αποφάσεων των γερμανικών δικαστικών αρχών επικαλούμενες την πάγια νομολογία για να υπερασπιστούν την ερμηνεία τους. Οι αρχές της Εσθονίας ανέφεραν ότι οι καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν απαγγελθεί από τις δικαστικές αρχές των υπολοίπων κρατών μελών λαμβάνονται υπόψη χωρίς ωστόσο να κοινοποιήσουν περισσότερες λεπτομέρειες ή το κείμενο της ισχύουσας νομοθεσίας. Οι αρχές του Λουξεμβούργου και της Πολωνίας ανέφεραν ότι η διάταξη αυτή δεν έχει ακόμη μεταφερθεί. Τέλος, έξι κράτη μέλη (Βουλγαρία, Ιρλανδία, Μάλτα, Ρουμανία, Φινλανδία και Ηνωμένο Βασίλειο) δεν έχουν ακόμη παράσχει τις σχετικές πληροφορίες.

4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

4.1. Κύρωση της σύμβασης του 1929 – άρθρο 2

Με βάση τα συμπεράσματα της δεύτερης έκθεσης, συνολικά 25 κράτη μέλη έχουν προσχωρήσει στη σύμβαση του 1929.

4.2. Βασικές αξιόποινες πράξεις – άρθρο 3

Λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα της δεύτερης έκθεσης, συνάγεται ότι συνολικά 27 κράτη μέλη έχουν προβεί σε νομοθετική ρύθμιση με σκοπό τη ρητή μεταφορά των συστατικών στοιχείων της γενικής έννοιας της παραχάραξης που καθορίζονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχεία α) και β) της απόφασης-πλαίσιου. Κρίνεται συνεπώς ότι έχει διασφαλιστεί η πρακτική αποτελεσματικότητα της απόφασης-πλαίσιου.

Ωστόσο, η νομοθεσία της Λιθουανίας χαρακτηρίζει αξιόποινη πράξη την «πώληση»,

έννοια στενότερη από την «απατηλή θέση σε κυκλοφορία πλαστού νομίσματος». Η περιοριστική αυτή ερμηνεία μπορεί ωστόσο να θεωρηθεί ότι στερείται πρακτικών συνεπειών καθόσον η εκ νέου θέση σε κυκλοφορία νομίσματος που έχει γίνει αποδεκτό ως αυθεντικό συνιστά ανεξάρτητη εγκληματική πράξη.

Όσον αφορά το άρθρο 3, παράγραφος 1, σημείο γ), οι νομοθεσίες της Δημοκρατίας της Τσεχίας και της Πολωνίας ποινικοποιούν τη μεταφορά η οποία, ως ευρύτερη έννοια, καλύπτει τις επιμέρους έννοιες της εισαγωγής και της εξαγωγής. Επιπλέον, οι νομοθεσίες της Λιθουανίας, της Μάλτας και της Ρουμανίας τιμωρούν τις συμπεριφορές αυτές με την ποινικοποίηση της κατοχής με σκοπό τη θέση σε κυκλοφορία, γεγονός που κατά συνέπεια, καλύπτει την εισαγωγή και την εξαγωγή. Κατά την έννοια αυτή διασφαλίζεται η πρακτική αποτελεσματικότητα της απόφασης-πλαισίου. Αντίθετα, όσον αφορά τη νομοθεσία δύο άλλων κρατών μελών (Εσθονία και Σλοβενία), διαπιστώνεται η παράλειψη των εθνικών αρχών να μεταφέρουν το άρθρο 3 παράγραφος 1, σημείο γ).

Λαμβανομένων επίσης υπόψη των συμπερασμάτων της δεύτερης έκθεσης προκύπτει ότι 25 κράτη μέλη έχουν ήδη μεταφέρει ορθά τις διατάξεις του άρθρου 3, παράγραφος 1 στοιχείο δ) που αφορούν τις πράξεις τις σχετικές με τα μέσα που προορίζονται από τη φύση τους για την κατασκευή παραχαραγμένου νομίσματος. Οι νομοθεσίες της Εσθονίας και της Πολωνίας δεν περιλαμβάνουν καμία διάταξη σχετικά με τις εν λόγω πράξεις γεγονός που συνιστά παράλειψη μεταφοράς.

Λαμβάνοντας επίσης υπόψη τα συμπεράσματα της δεύτερης έκθεσης, συνάγεται ότι 26 κράτη μέλη έχουν θέσει πλέον σε ισχύ γενικές νομοθετικές διατάξεις που εξασφαλίζουν ότι η συμμετοχή και η ηθική αυτουργία στις προαναφερόμενες πράξεις, καθώς και η απόπειρα τέλεσης των πράξεων αυτών είναι ποινικώς αξιόποινες σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 2 της απόφασης-πλαισίου.

4.3. Πρόσθετες αξιόποινες πράξεις – άρθρο 4

Λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα της δεύτερης έκθεσης, 23 κράτη μέλη έχουν ποινικοποιήσει την παράνομη κατασκευή νομίσματος με χρήση νόμιμων εγκαταστάσεων κατά την έννοια του άρθρου της απόφασης-πλαισίου. Ωστόσο, μεγάλος αριθμός κρατών μελών έχουν συμμορφωθεί προς το άρθρο αυτό απαγορεύοντας την απατηλή κατασκευή νομίσματος χωρίς να προβαίνουν σε αναφορά ή διάκριση όσον αφορά τα χρησιμοποιούμενα μέσα.

Θα ήταν επιθυμητό όλα τα κράτη μέλη να θεσπίσουν ρητές διατάξεις για την ποινικοποίηση της παράνομης κατασκευής νομίσματος με χρήση νόμιμων εγκαταστάσεων. Πράγματι, η παράβαση στην οποία αναφέρεται το άρθρο 4 μπορεί να διαπραχθεί μόνο από υπαλλήλους εθνικών αρχών που έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιήσουν τις νόμιμες εγκαταστάσεις. Έτσι, σε ορισμένες έννομες τάξεις οι διαπραττόμενες πράξεις θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως κατάχρηση εξουσίας υπαλλήλου που φέρει τα χαρακτηριστικά «*delictum proprium*», δηλαδή παράβασης που μπορεί να διαπραχθεί μόνο από μία κατηγορία προσώπων. Δεδομένου ότι η παράβαση αυτή διακρίνεται σαφώς από την παραχάραξη οι προβλεπόμενες ποινές μπορούν επίσης να είναι επίσης διαφορετικές. Παρόλο που η μη διαφοροποιημένη διατύπωση των εθνικών διατάξεων κρίνεται ικανοποιητική στο πλαίσιο της αξιολόγησης της μεταφοράς του άρθρου 4 της απόφασης-πλαισίου, η αξίωση σαφήνειας δικαίου θα επέβαλε την πρόβλεψη ρητών διατάξεων για την

ποινικοποίηση της εν λόγω αξιόποινης πράξης.

4.4. Μη εκδοθέν νόμισμα αλλά προοριζόμενο προς κυκλοφορία – άρθρο 5

Ο επιδιωκόμενος με τη διάταξη αυτή στόχος είναι να προσδιοριστεί το αντικείμενο της παραχάραξης κατά τρόπο που να περιλαμβάνονται και τα μη εκδοθέντα ακόμη νομίσματα. Ο διαφορετικός χαρακτηρισμός των πράξεων αυτών (νομοθεσία της Σλοβενίας) στερεί τη διάταξη από την πρακτική της αποτελεσματικότητα. Συνολικά, είκοσι δύο κράτη μέλη διαθέτουν σήμερα νομοθετικές ρυθμίσεις σύμφωνες με το άρθρο 5, σημείο (β) της απόφασης-πλαίσιου.

4.5. Ποινές - άρθρο 6

Λαμβάνοντας επίσης υπόψη τα συμπεράσματα της δεύτερης έκθεσης, 26 συνολικά κράτη μέλη έχουν συμμορφωθεί με το άρθρο 6 παράγραφος 2 δυνάμει του οποίου οι παραβάσεις στην κατασκευή ή αλλοίωση νομίσματος που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο α) τιμωρούνται με ποινές φυλάκισης η μέγιστη των οποίων δεν θα είναι κατώτερη των 8 ετών. Οι νομοθεσίες της Φινλανδίας, της Σουηδίας και της Λιθουανίας, παρόλο που θεσπίζουν επιπλέον περιοριστικό κριτήριο για την επιβολή της μέγιστης ποινής (σοβαρότητα της παράβασης), δεν περιορίζουν την αποτελεσματικότητα του άρθρου 6 της απόφασης-πλαίσιου. Πράγματι, οι αρμόδιες εθνικές δικαστικές αρχές επιβάλουν τη μέγιστη ποινή μόνο σε περίπτωση σοβαρής παράβασης. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ενώ δεν διαπιστώνεται παράλειψη μεταφοράς της διάταξης, πρέπει να επισημανθεί ότι με βάση τις εν λόγω νομοθετικές ρυθμίσεις η επιβολή της μέγιστης ποινής φαίνεται να αποτελεί την εξαίρεση.

Οι νομοθεσίες της Εσθονίας και της Ουγγαρίας που προβλέπουν αντίστοιχα μέγιστη ποινή 6 και 5 ετών (για τα κέρματα) δεν είναι σύμφωνες με τα κριτήρια της απόφασης-πλαίσιου.

Εκτός των προαναφερομένων εξαιρέσεων που αφορούν τις μέγιστες ποινές, διαπιστώνεται ότι οι νομοθεσίες των 27 κρατών μελών προβλέπουν ότι η ποινικοποίηση που προτείνεται βάσει της απόφασης-πλαίσιου συνοδεύεται από αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινές.

4.6. Δικαιοδοσία – άρθρο 7

Συνολικά, είκοσι τέσσερα κράτη μέλη έχουν συμμορφωθεί προς τις διατάξεις του άρθρου 7.

4.7. Ευθύνη νομικών προσώπων και κυρώσεις – άρθρα 8 και 9

Λαμβάνοντας επίσης υπόψη τα συμπεράσματα της δεύτερης έκθεσης, 20 κράτη μέλη έχουν συμμορφωθεί προς τις διατάξεις που αφορούν την ευθύνη νομικών προσώπων. Η Δημοκρατία της Τσεχίας, η Πορτογαλία και η Σλοβακία δεν έλαβαν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφθούν προς τις διατάξεις των άρθρων 8 και 9 της απόφασης-πλαίσιου. Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν τροποποίησε τη νομοθεσία του παρόλο που η τελευταία δεν έχει συμμορφωθεί με την υποχρέωση πρόβλεψης ευθύνης για τα νομικά πρόσωπα. Πράγματι η αρχή της υπαιτιότητας σύμφωνα με το αστικό δίκαιο θα μπορούσε να δικαιολογήσει την καταβολή αποζημίωσης στους πολιτικούς ενάγοντες που προσφεύγουν στη δικαιοσύνη αλλά δε συνιστά ποινή κατά την έννοια των άρθρων 8 και 9 της απόφασης-πλαίσιου. Εξάλλου, η απαιτηλή κατασκευή

νομίσματος βλάπτει το γενικό συμφέρον και, στις περισσότερες περιπτώσεις, δεν θίγονται ιδιωτικά συμφέροντα.

Όσον αφορά τις κυρώσεις, οι νομοθεσίες της Ισπανίας και του Λουξεμβούργου δεν προβλέπουν πρόστιμα τα οποία πρέπει να προβλέπονται απαραίτητα σύμφωνα με το άρθρο 9. Πράγματι, οι χώρες αυτές έχουν προβλέψει συμπληρωματικές κυρώσεις κατά την έννοια της απόφασης-πλαίσιο, όπως την απαγόρευση άσκησης δραστηριότητας ή τη διάλυση του νομικού προσώπου.

4.8. Υποτροπή – άρθρο 9 α

Όσον αφορά την Ελλάδα, οι καταδικαστικές αποφάσεις από άλλα κράτη μέλη λαμβάνονται υπόψη εφόσον ανέρχονται στον αριθμό των τριών και εφόσον η ποινή έχει εκτιθεί στο εξωτερικό – έστω και εν μέρει. Οι όροι αυτοί δεν συμβιβάζονται με τον επιδιωκόμενο από την απόφαση-πλαίσιο στόχο, δεδομένου ότι καθιστούν τους όρους της αναγνώρισης για τη στοιχειοθέτηση υποτροπής πολύ πιο αυστηρούς απ' ότι ισχύει σύμφωνα με το κείμενο του άρθρου 9 α. Οι ελληνικές αρχές επεσήμαναν στην απάντησή τους ότι έχει ξεκινήσει η τροποποίηση των ισχυόντων άρθρων προκειμένου να συμμορφωθούν πλήρως προς το άρθρο 9 α.

Όσον αφορά τις νομοθεσίες των κρατών μελών που αναφέρονται γενικά χωρίς διάκριση στον πρότερο βίο του καταδικασθέντος, επισημαίνεται ότι οι εν λόγω νομοθετικές διατάξεις δεν αντίκεινται στις επιταγές της απόφασης-πλαίσιο. Ωστόσο, η ασφάλεια δικαίου (στοιχείο που λαμβάνεται υπόψη για την αξιολόγηση της αποτελεσματικής μεταφοράς) θα ήταν μεγαλύτερη εάν τα κράτη μέλη τροποποιούσαν τη νομοθεσία τους ούτως ώστε να προβλέπει ρητά ότι οι εν λόγω καταδικαστικές αποφάσεις συνιστούν υποτροπή. Πράγματι, η έλλειψη ρητής αναφοράς σε καταδικαστικές αποφάσεις απαγγελθείσες από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους θα μπορούσε να οδηγήσει στην πράξη στο να μη ληφθούν υπόψη οι εν λόγω καταδικαστικές αποφάσεις.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

5.1. Γενικά συμπεράσματα

Η μεταφορά των διατάξεων της οδηγίας-πλαίσιο του Συμβουλίου της 29^{ης} Μαΐου 2000 που αποσκοπεί στην ενίσχυση της προστασίας του ευρώ από την παραχάραξη με την επιβολή ποινών και άλλων κυρώσεων κρίνεται συνολικά ικανοποιητική παρά τη διαπίστωση ορισμένων περιπτώσεων παράλειψης της μεταφοράς. Πράγματι, οι ποινικοποιήσεις και οι κυρώσεις της απόφασης-πλαίσιο έχουν ενσωματωθεί στις εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών. Έτσι, η προστασία του ευρώ έχει επιτευχθεί στο επίπεδο της αποτελεσματικότητας που απαιτεί η απόφαση-πλαίσιο. Συνεπώς, η απόφαση-πλαίσιο έχει επιτύχει τον επιδιωκόμενο στόχο και για την πλήρη εφαρμογή της απομένει η λήψη περιορισμένου αριθμού εθνικών μέτρων.

5.2. Ειδικά συμπεράσματα

Ειδικότερα, οι στόχοι της απόφασης-πλαίσιο έχουν ιδίως επιτευχθεί στα σημαντικότερα σημεία. Έτσι, η απατηλή κατασκευή ή αλλοίωση νομίσματος καθώς και η θέση του σε κυκλοφορία συνιστούν αξιόποινες πράξεις στις έννομες τάξεις όλων των κρατών μελών. Σύμφωνα με τις περισσότερες νομοθεσίες προβλέπονται

επίσης ρητές ποινικές κυρώσεις για την εισαγωγή, την εξαγωγή ή τη μεταφορά του πλαστού νομίσματος. Σε ορισμένες έννομες τάξεις οι συμπεριφορές αυτές έχουν ποινικοποιηθεί μέσω των εννοιών της μεταφοράς ή της κατοχής. Οι προβλεπόμενες ποινές για την τιμωρία των αξιόποινων αυτών συμπεριφορών, παρόλο που διαφέρουν είναι σύμφωνες με τα κριτήρια που ορίζει η απόφαση-πλαίσιο, με εξαίρεση δύο κράτη μέλη. Εξάλλου, η πλειοψηφία των κρατών μελών έχει θεσπίσει την αρχή της ευθύνης των νομικών προσώπων. Τέλος, δυνάμει της νομοθεσίας της πλειοψηφίας των κρατών μελών οι τελεσίδικες καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν απαγγελθεί από τις δικαστικές αρχές των υπολοίπων κρατών μελών λαμβάνονται υπόψη στην περίπτωση υποτροπής.

Παρά το ικανοποιητικό αυτό γενικό συμπέρασμα, οι διατάξεις της οδηγίας-πλαισίου δεν έχουν εξολοκλήρου μεταφερθεί στις έννομες τάξεις όλων των κρατών μελών, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα σε συγκεκριμένες περιπτώσεις να διαπιστώνεται παράλειψη της μεταφοράς τους. Για την πλήρη μεταφορά της οδηγίας-πλαισίου κρίνονται αναγκαίες οι ακόλουθες τροποποιήσεις στις εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών. Η παρουσίαση των απαιτούμενων τροποποιήσεων πραγματοποιείται ακολουθώντας τη σειρά των διατάξεων της απόφασης-πλαισίου.

Άρθρο 2

Η Σλοβενία πρέπει να κυρώσει τη διεθνή Σύμβαση για την καταστολή της παραχάραξης και της κιβδηλείας που συνήφθη στη Γενεύη στις 20 Απριλίου 1929.

Άρθρο 3

Στις νομοθεσίες της Εσθονίας και της Σλοβενίας πρέπει να ποινικοποιηθεί η μεταφορά, η εισαγωγή και η εξαγωγή πλαστού νομίσματος.

Στις νομοθεσίες της Εσθονίας και της Πολωνίας πρέπει να ποινικοποιηθεί η απατηλή κατασκευή και προμήθεια μέσων που προορίζονται για την κατασκευή πλαστού νομίσματος.

Άρθρο 4

Στη νομοθεσία της Ισπανίας πρέπει να ποινικοποιηθεί η απατηλή κατασκευή νομίσματος με χρήση νομίμων εγκαταστάσεων ή υλικού.

Άρθρο 5

Στις νομοθεσίες της Δημοκρατίας της Τσεχίας και της Σλοβενίας πρέπει να ποινικοποιηθεί η παραχάραξη μη εκδοθέντος νομίσματος που προορίζεται προς κυκλοφορήσει.

Άρθρο 6

Στη νομοθεσία της Ουγγαρίας πρέπει να προβλεφθούν ποινές φυλάκισης η μέγιστη των οποίων δεν θα είναι κατώτερη των οκτώ ετών και για την περίπτωση της παραχάραξης κερμάτων.

Στη νομοθεσία της Εσθονίας πρέπει να προβλέπονται ποινές φυλάκισης μέγιστη των οποίων δεν θα είναι κατώτερη των οκτώ ετών, ανεξαρτήτως των περιπτώσεων υποτροπής ή παραχάραξης σε μεγάλη κλίμακα.

Άρθρα 8 και 9

Οι αρχές της Δημοκρατίας της Τσεχίας, της Σλοβακίας και του Ηνωμένου Βασιλείου πρέπει να λάβουν τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να εξασφαλιστεί ότι τα νομικά πρόσωπα υπέχουν ευθύνη, συμμορφούμενες κατά τον τρόπο αυτό με τις διατάξεις των άρθρων 8 και 9 της απόφασης-πλαίσιου.

Οι νομοθεσίες της Ισπανίας και του Λουξεμβούργου πρέπει επίσης να τροποποιηθούν ώστε να προβλέπουν την επιβολή προστίμων ως κυρώσεις σε περίπτωση ευθύνης νομικών προσώπων.

Άρθρο 9α

Στις νομοθεσίες της Ελλάδας, του Λουξεμβούργου και της Πολωνίας πρέπει να προβλεφθεί η αναγνώριση των καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν απαγγελθεί ενώπιον δικαστικών αρχών άλλων κρατών μελών ως συστατικό στοιχείο υποτροπής.

5.3. Κοινοποίηση συμπληρωματικών πληροφοριών

Οι αρχές των ακόλουθων κρατών μελών πρέπει να κοινοποιήσουν στις υπηρεσίες της Επιτροπής τις πληροφορίες που αφορούν τα ακόλουθα σημεία:

Βουλγαρία

Ποινικοποίηση της παραχάραξης μη εκδοθέντος ακόμη νομίσματος (άρθρο 5, ευθύνη νομικών προσώπων (άρθρα 8 και 9) και διεθνής υποτροπή (άρθρο 9α))

Εσθονία

Ποινικοποίηση της παράνομης κατασκευής νομίσματος με χρήση νόμιμων εγκαταστάσεων (άρθρο 4) και ποινικοποίηση της παραχάραξης μη εκδοθέντος νομίσματος (άρθρο 5).

Ιρλανδία

διεθνής υποτροπή (άρθρο 9α).

Ουγγαρία

Ποινικοποίηση της παραχάραξης μη εκδοθέντος νομίσματος (άρθρο 5).

Μάλτα

Κύρωση της Σύμβασης της Γενεύης, δικαιοδοσία εθνικών δικαστικών αρχών σύμφωνα με το άρθρο 7, ευθύνη νομικών προσώπων (άρθρα 8 και 9) και διεθνής υποτροπή (άρθρο 9α).

Πορτογαλία

Ευθύνη νομικών προσώπων (άρθρα 8 και 9).

Ρουμανία

Ποινικοποίηση της παράνομης κατασκευής νομίσματος με χρήση νόμιμων εγκαταστάσεων (άρθρο 4), ποινικοποίηση της παραχάραξης μη εκδοθέντος νομίσματος (άρθρο 5), ευθύνη νομικών προσώπων (άρθρα 8 και 9) και διεθνής υποτροπή (άρθρο 9α).

Φινλανδία

διεθνής υποτροπή (άρθρο 9α).

Οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου πρέπει να ενημερώσουν τις υπηρεσίες της Επιτροπής σχετικά με τη διεθνή υποτροπή (άρθρο 9α) και την εφαρμογή της απόφασης-πλαισίου στο Γιβραλτάρ.